

Đề xuất siết quản lý nhập khẩu ô tô dạng quà biếu, quà tặng có gì mới?

11:41 08/08/2025

Bộ Công Thương vừa trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định quy định việc nhập khẩu, tạm nhập khẩu ô tô theo hình thức quà biếu, quà tặng, tài sản di chuyển. Động thái này nhằm ngăn chặn tình trạng lợi dụng chính sách nhập khẩu phi thương mại để kinh doanh trái phép, đồng thời bảo đảm thống nhất quản lý mặt hàng ô tô.

Ảnh minh họa

Theo Bộ Công Thương, đề xuất này được thực hiện trên cơ sở chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Bùi Thanh Sơn tại Văn bản số 1223/VPCP-KTTH ngày 15/2/2025. Bộ đã xây dựng dự thảo Quyết định với mục tiêu hoàn thiện cơ chế quản lý, bảo đảm kiểm soát chặt chẽ các trường hợp nhập khẩu ô tô không nhằm mục đích thương mại.

Hiện nay, ô tô nhập khẩu phi thương mại tại Việt Nam chủ yếu tập trung ở dạng quà biếu, quà tặng. Việc cấp phép nhập khẩu đã giúp cơ quan hải quan theo dõi, quản lý số lượng và nguồn gốc xe của từng tổ chức, cá nhân. Tuy nhiên, vẫn tồn tại tình trạng lợi dụng hình thức này để đưa xe về kinh doanh, né tránh các quy định nghiêm ngặt của Nghị định số 116/2017/NĐ-CP về điều kiện sản xuất, lắp ráp, nhập khẩu và kinh doanh dịch vụ bảo hành, bảo dưỡng ô tô.

Bên cạnh đó, cũng xuất hiện trường hợp cá nhân, tổ chức lợi dụng quy định về “tài sản di chuyển” khi kết thúc thời gian công tác, học tập ở nước ngoài để đưa xe về Việt Nam bán lại. Điều này gây khó khăn cho công tác quản lý, tiềm ẩn nguy cơ gian lận thương mại.

Bộ Công Thương nhấn mạnh: “Chính sách quản lý nhập khẩu cần được áp dụng thống nhất và xuyên suốt theo khía cạnh quản lý mặt hàng ô tô, không phân biệt hình thức nhập khẩu thương mại hay phi thương mại”.

Biện pháp quản lý đối với ô tô nhập khẩu không nhằm mục đích thương mại sẽ góp phần hạn chế sự gia tăng đột biến về số lượng xe nhập khẩu, nhất là trong bối cảnh ô tô không thuộc nhóm hàng hóa được khuyến khích nhập khẩu. Đồng thời, quy định mới sẽ ngăn chặn tình trạng gian lận, né tránh pháp luật để nhập khẩu xe phục vụ kinh doanh trái phép.

Theo dự thảo, ô tô nhập khẩu hoặc tạm nhập khẩu theo hình thức quà biếu, quà tặng, tài sản di chuyển phải đáp ứng các điều kiện sau:

Phù hợp chủng loại, nhãn hiệu: Xe phải thuộc loại, nhãn hiệu, hãng sản xuất được nêu tại Giấy phép kinh doanh nhập khẩu ô tô cấp cho doanh nghiệp theo quy định tại Nghị định số 116/2017/NĐ-CP.

Xe đã qua sử dụng: Trường hợp nhập khẩu ô tô đã qua sử dụng, phải tuân thủ đúng quy định của pháp luật về ngoại thương.

Thực hiện qua doanh nghiệp được cấp phép: Việc nhập khẩu, tạm nhập khẩu phải thực hiện thông qua các doanh nghiệp đã được cấp Giấy phép kinh doanh nhập khẩu ô tô theo Nghị định số 116/2017/NĐ-CP. Tổ chức, cá nhân sẽ ủy thác cho doanh nghiệp này thực hiện toàn bộ thủ tục nhập khẩu.

Bảo hành, bảo dưỡng: Xe nhập khẩu, dù thương mại hay phi thương mại, phải được bảo hành, bảo dưỡng theo tiêu chuẩn của nhà sản xuất tại cơ sở bảo hành, bảo dưỡng trên lãnh thổ Việt Nam, đồng thời đáp ứng quy chuẩn an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường.

Hồ sơ nhập khẩu ngoài các giấy tờ theo quy định của Luật Hải quan, phải kèm theo:

Tài liệu chứng minh nguồn gốc của quà biếu, quà tặng hoặc tài sản di chuyển;

Văn bản ủy thác cho doanh nghiệp được cấp phép nhập khẩu ô tô.

Bộ Công Thương sẽ công bố danh sách các doanh nghiệp đủ điều kiện nhập khẩu. Bộ Xây dựng sẽ công bố danh sách cơ sở bảo hành, bảo dưỡng đạt chuẩn. Bộ Tài chính chỉ đạo cơ quan hải quan chỉ làm thủ tục thông quan khi hồ sơ hợp lệ.

Doanh nghiệp nhập khẩu ô tô phải báo cáo Bộ Công Thương về số lượng, trị giá, chủng loại, nhãn hiệu xe trong vòng 15 ngày sau khi hoàn tất mỗi lần nhập khẩu.

Bộ Công Thương cho rằng, nếu được áp dụng, quy định này sẽ:

Ngăn chặn hiệu quả tình trạng lợi dụng nhập khẩu phi thương mại để kinh doanh;

Giảm nhập khẩu ô tô đã qua sử dụng, hạn chế rủi ro về an toàn kỹ thuật, bảo vệ môi trường và an toàn giao thông;

Đảm bảo sự đồng bộ về chính sách giữa quản lý nhập khẩu thương mại và phi thương mại;

Tăng tính minh bạch, rút ngắn thời gian làm thủ tục nhờ thông qua các doanh nghiệp chuyên nghiệp, am hiểu quy trình nhập khẩu.

Với những biện pháp này, Bộ kỳ vọng sẽ tạo môi trường kinh doanh ô tô lành mạnh, đồng thời bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và lợi ích của Nhà nước.

Nguyễn Kiên